30/01/2021

Μνήμη των Τριών Μεγάλων Ιεραρχών

/ Βίοι Αγίων

"Τοὺς Ἱεράρχας τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν Πατέρων κλέος, τῆς Πίστεως τοὺς πύργους, καὶ τῶν Πιστῶν Διδασκάλους καὶ φύλακας, συνελθόντες ὦ φιλέορτοι, ἁσματικοῖς ἐγκωμίοις, ὑμνήσωμεν λέγοντες. Χαίροις τῆς Ἐκκλησίας φωστήρ, Βασίλειε σοφέ, καὶ στῦλε ἀπερίτρεπτε· Χαίροις, ὁ νοῦς ὁ οὐράνιος, Ἀρχιερεῦ μέγιστε, Θεολόγε Γρηγόριε· Χαίροις, ὦ Χρυσολόγε πάγχρυσε Ἰωάννη, ὁ τῆς μετανοίας διαπρύσιος κήρυξ. Ἀλλ' ὦ Πατέρες τρισόλβιοι, μὴ παύσησθε ἀεὶ πρεσβεύειν Χριστῷ, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων ὑμῶν, τὴν πανίερον, καὶ θείαν πανήγυριν»(Δόξα... Ἦχος πλ. β').

Η Εκκλησία μας, αλλά και ευρύτερα η οικουμενική ελληνική παιδεία, τιμούν σήμερα τη μνήμη των Τριών Μεγάλων Ιεραρχών και Οικουμενικών Διδασκάλων, Βασιλείου του Μεγάλου Αρχιεπισκόπου Καισαρείας της Καππαδοκίας, Γρηγορίου του Θεολόγου και Ιωάννου του Χρυσοστόμου, Αρχιεπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως.

Οι τρεις Άγιοι Ιεράρχες, τα «άνθη τα μυρίπνοα και τερπνότατα» τιμώνται και ξεχωριστά, ωστόσο, από τον 11ο αιώνα, έχει καθιερωθεί ο κοινός εορτασμός τους, σε ένδειξη μεγάλης ευγνωμοσύνης και προς αποφυγή φιλονικιών για το ποιος από τους τρεις πρέπει να τιμάται περισσότερο από την Εκκλησία και τη Ρωμιοσύνη.

Στην καθιέρωση αυτής της εορτής, συνέβαλε καθοριστικά ο Μητροπολίτης Ευχαΐτων Ιωάννης, λόγιος και ευλαβής κληρικός, ο οποίος και αξιώθηκε να δει σε όραμα και τους τρεις Αγίους να τον βεβαιώνουν ότι μπροστά στη δόξα του Τριαδικού Θεού είναι ίσοι και συνεπώς η ίδια τιμή πρέπει να απονέμεται σ' αυτούς και από τους πιστούς, ως θεραπευτές και υπέρμαχους των Ελληνικών Γραμμάτων και Παιδείας.

Η Ορθόδοξος Εκκλησία οφείλει πολλά στους τρεις Αγίους Πατέρες. Πολλά ωστόσο οφείλει και η ελληνική παιδεία και η μαθητιώσα νεολαία, αφού υπήρξαν μεγάλοι επιστήμονες, σοφοί διδάσκαλοι, λάτρεις της ελληνικής γλώσσας και φιλοσοφίας, ιδρυτές σχολείων και χαλκέντεροι συγγραφείς. Αυτή την οφειλή, αναγνωρίζοντας το Εθνικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, καθιέρωσε το έτος 1842 την ημέρα μνήμης των τριών Ιεραρχών και ως ημέρα εορτασμού των ελληνικών γραμμάτων, τα οποία ο Βασίλειος, ο Γρηγόριος και ο Ιωάννης ανέδειξαν με τη σπουδή, την έρευνα και τη συγγραφή σε ζωντανό οικουμενικό θησαυρό.

Αυτός ο οικουμενικός θησαυρός ζυμώθηκε στη συνείδηση μας και στη ζωή μας, μέσα από τις διάφορες εποχές που έζησε και ζει ο Κυπριακός λαός με χαρές, θλίψεις και δοκιμασίες. Αυτή είναι η παρακαταθήκη και η υπερηφάνειά μας. Οφείλουμε να τρεφόμαστε από αυτή και να δημιουργούμε και σήμερα, για να αισθανόμαστε όλοι οι άνθρωποι στην πατρίδα μας, ενδεχομένως και άνθρωποι από άλλους πολιτισμούς, την αξία της Ελληνικής Παιδείας.

Η Ελληνική και Χριστιανική μας παράδοση φωτίζει και αγιάζει ολόκληρη την ανθρωπότητα, συνδυάζοντας την ανθρώπινη σοφία με τη θεογνωσία, δηλ. τη φανέρωση στον κόσμο της πηγής της γνώσεως, στο πρόσωπο του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού.

Ας αναφωνήσουμε, ως πιστοί στο όνομα της Αγίας Τριάδας, μαζί με τον υμνογράφο ποιητή: «Δεύτε της ουρανίου Τριάδος οι λατρευταί, την επίγειον τριάδα των θείων Ιεραρχών ευφημήσωμεν, τον Γρηγόριον, της θεολογίας τον επώνυμον, τον Βασίλειον, της βασιλείας του φερώνυμον, και Ιωάννην, τον όντως χαριτώνυμον, τους της σοφίας βυθούς, του Πνεύματος τα ρείθρα τα ωκεάνια,... Χριστού μου το στόμα, και της Τριάδος τους υπερμάχους, ... και πρεσβεύοντας απαύστως υπέρ των ψυχών ημών».

Του Επισκόπου Μεσαορίας Γρηγορίου